

Ці методичні рекомендації сприяють розробленню методики викладання перекладу оригінальних текстів для здобувачів немовних спеціальностей (а саме щодо перекладу лексико-граматичних конструкцій) та вимагають пошуку нових шляхів формування креативних якостей наукових працівників щодо написання доповідей, статей, анотацій, резюме іноземними мовами. Розглянуті у статті моделі можуть бути застосовані у практиці перекладу наукового тексту, що сприятиме створенню науково обґрунтованої методики навчання перекладу оригінальних текстів за спеціальністю аспірантів і пошукувачів наукових ступенів та науковців.

Ключові слова: лінгводидактика, методика викладання перекладу, креативність, трансформаційна парадигма, стереотипні прагматичні структури мови, лексичне значення, граматичне значення, інфінітивні та партисипіальні конструкції, мовні еквіваленти.

Дата надходження статті: 03.05.2023 р.

Рецензент: доктор педагогічних наук, доцент Рябуха І. М.

УДК 37.091.12.011.3-051:005.336

DOI <https://doi.org/10.37915/pa.vi53.447>

Литвинюк Г. І.;

orcid.org/0000-0001-5560-4483

ЗМІСТОВА ВЕКТОРАЛЬНІСТЬ МОНОТЕХНОЛОГІЇ СТАЛОЇ ПІДТРИМКИ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІВ

Дослідження присвячено проблемі професійного розвитку педагогів засобами неформальної освіти. У статті проаналізовано сутність, ознаки, роль і змістову спрямованість розробленої й апробованої монотехнології сталої підтримки професійного розвитку педагогів для центрів професійного розвитку педагогічних працівників у координатах реалізації найважливіших професійних потреб, проектування їх індивідуальних траєкторій професійного розвитку. Виокремлено й схарактеризовано змістовий, діяльнісний і рефлексивний компоненти запропонованої технології, реалізація яких сприятиме розбудові гнучкої, мобільної та випереджувальної системи науково-методичного супроводу професійного розвитку педагогів. Упровадження монотехнології сталої підтримки професійного розвитку педагогів забезпечить сучасні потреби педагогів, стане освітньою платформою з формування їх особистісних і професійно значущих якостей.

Основний акцент робиться на те, що монотехнологія сталої підтримки професійного розвитку педагогів забезпечує реалізацію найважливіших завдань для розвитку проектування професійної траєкторії педагога. Запропонована центрам професійного розвитку педагогічних працівників монотехнологія сприяє їх професійному зростанню і безпосередньо впливає на їх спрямованість, мотиви, здатність перманентно навчатися, бути в постійному творчому пошуку. Ця технологія повною мірою задовольняє потреби сучасних педагогів та мотивує їх до усвідомленого процесу неперервного професійного розвитку незалежно від віку, можливостей, категорії, часу, відкриває можливості для набуття нового досвіду через задоволення особистісних потреб у процесі партисипативного навчання. Монотехнологія сталої підтримки професійного розвитку педагогів є дієвим інструментом управління їх професійним розвитком.

Ключові слова: професійний розвиток педагогів, індивідуальна траєкторія професійного розвитку, монотехнологія сталої підтримки професійного розвитку, науково-методичний супровід професійного розвитку, неформальна освіта.

Постановка проблеми. Сьогодні диктує численні виклики, які вносять зміни в життя людини та її професійну діяльність. Сучасний етап розвитку освітнього простору суспільства характеризується системним реформуванням, модернізацією, підтримкою інноваційного розвитку, переходом до неперервного навчання не тільки як до перспективного напрямку, а і як до зовсім нової парадигми освіти. Таким інноваційним поступом і змістовим ресурсом локальної екосистеми мають стати центри професійного розвитку педагогічних працівників (далі – центри).

Європейська спільнота стверджує, що вчительство – це не тільки «змінна величина», потрібна для успішного реформування освітніх систем, а й «найбільш визначений носій змін» у реалізації реформ. Ця подвійна роль учителя в освітніх реформах – бути суб'єктом й об'єктом реформації – робить його професійний розвиток зоною виклику і постійного науково-практичного інтересу з боку теоретиків та практиків освіти [7, с. 112]. Однак світові тенденції та сучасні психолого-педагогічні потреби диктують нові засоби проектування вчителем індивідуальної траєкторії професійного розвитку.

Реалізація реформи Нової української школи змінила всю систему освіти держави й самого вчителя. Однак не змінила змістового вектора в науково-методичному супроводі центрів професійного розвитку педагогічних працівників, від яких залежить підтримка та професійний розвиток педагогів. Змістова діяльність центрів має бути спрямована на засвоєння педагогами інноваційних ролей, оволодіння новими стилями педагогічної діяльності, стимулювання бажання змінюватися, здобуття нових професійних навичок й усвідомлення свого професійного призначення.

Аналіз досліджень. Проблемі професійного розвитку фахівця присвячено дослідження багатьох учених. У науковій літературі професійний розвиток педагогів розглядається як навчання впродовж життя, проходження певних етапів становлення й розвитку, досягнення вершин педагогічної майстерності [1, с. 15]. Професійний розвиток педагога відбувається упродовж життя та спонукає його до постійної самоосвіти, саморозвитку, самореалізації й самовдосконалення [3, с. 8].

У працях І. Зязюна [1], С. Мірошник [8], Н. Муқан та І. Грогодзи [9], Л. Пуховської [11] та інших учених представлено сучасні підходи, системи, моделі і методи професійного розвитку педагога. Дослідження Л. Мартинець [6], Г. Мешко, О. Мешко [7], Л. Ніколенко [10] зосереджені на проблемі науково-методичного супроводу професійного розвитку та управління професійним розвитком учителів, зокрема на розробленні моделі методичного супроводу педагогів у закладі загальної середньої освіти, програми оптимізації професійного розвитку, які фокусуються на здатності вчителів до професійного саморозвитку та формуванні їх акмесинергетичної позиції. Система управління професійним розвитком педагогів потребує належного ресурсного і технологічного забезпечення.

Вплив неформальної освіти на професійний розвиток педагога, траєкторію професійного розвитку досліджували І. Зязюн [1], Т. Ковбасюк [3], Н. Клокар [2], Н. Муқан [9] та ін. Як справедливо зауважує Л. Ніколенко, неформальна освіта стає самокерованим процесом для професійного розвитку педагогів, з одного боку, через науку, педагогічну діяльність, практику, а з іншого – через пошук нестандартних видів навчальної діяльності впродовж життя [10, с. 58].

Вивчення практичного досвіду діяльності в аспекті підтримки, методичного супроводу й управління професійним розвитком педагогів свідчить про недостатність використання потенціалу неформальної освіти для їх особистісно професійного зростання, нерозробленість технології науково-методичного супроводу педагогів у координатах неформальної освіти.

Мета статті полягає в розкритті сутності, ролі і змістової спрямованості запропонованої монотехнології сталої підтримки професійного розвитку педагогів для центрів професійного розвитку педагогічних працівників у координатах реалізації

найважливіших професійних потреб педагогів за індивідуальними стилями педагогічної діяльності.

Виклад основного матеріалу. З огляду на актуальність і соціальну значущість пропонуємо монотехнологію сталої підтримки професійного розвитку педагогів (далі – монотехнологія) в системі неперервної освіти, розроблену з урахуванням особистісного, функціонального (інноваційного, креативного, інтегрованого), системного, діяльнісного, синергетичного, компетентнісного, акмеологічного та андрагогічного підходів й апробовану в м. Тернополі упродовж 2017–2023 років.

Монотехнологія – це інструмент сталої підтримки професійного розвитку педагогів, досвіду навчання з використанням засобів неформальної освіти у площині саморозвитку особистості фахівця впродовж педагогічної діяльності.

Запропонована монотехнологія є локальною, охоплює концептуальну, мотиваційну, змістову і процесуальну складові й містить мотиваційну модель професійного саморозвитку педагогів, засоби й компоненти неформальної освіти (змістовий, діяльнісний, рефлексивний), критерії й показники професійного розвитку педагогів, етапи професійного розвитку, адаптивну модель науково-методичного супроводу професійного розвитку педагогів засобами неформальної освіти.

Концептуальна частина монотехнології зорієнтована на отримання нових навичок педагогічної діяльності для коригування педагогом індивідуальної траєкторії професійного розвитку (далі – ІТПР), проектування інноваційних методичних продуктів засобами неформальної освіти.

Монотехнологія повною мірою задовольняє потреби сучасних педагогів та мотивує їх до усвідомленого процесу свого неперервного професійного розвитку незалежно від віку, можливостей, категорії, часу.

Основними векторами реформування професійного розвитку є самомотивація, педагогічна культура, професійна мобільність, професійна відповідальність, професійна майстерність, професійна кар'єра та результативність.

Головною ознакою монотехнології є гарантованість педагогу в підвищенні якості своєї професійної діяльності на всіх рівнях, яка призведе до запланованого ним результату. Фундаментом монотехнології є ІТПР, яка має ознаку високого професіоналізму педагога, нові продуктивні стилі педагогічної діяльності, навички систематичного аналізу самооцінювання, чіткість і послідовність у формуванні мотивів і потреб для проектування навчальних стратегій професійного розвитку в «довжину та ширину» життя.

Практична значущість монотехнології полягає в науково-методичному супроводі педагогів на засадах:

- демократичності (передбачення педагогічних підходів, педагогічних технологій, позицій, комунікативність в ухваленні рішень);
- співтворчність (кооперативна діяльність суб'єктів, які прагнуть досягати нових якісних результатів);
- самореалізація (розкриття творчого професійного потенціалу педагога в щоденній діяльності);
- ситуації вибору (проектування кількох моделей процесу діяльності, технологій, які забезпечують реформування інноваційної компетентності);
- ситуації успіху (одна з умов гуманізації освітнього процесу – задоволення своєю діяльністю, бажання змінюватися, усвідомлення свого професійного призначення, якісний методичний продукт).

Ключовими аспектами в реалізації засад монотехнології є дотримання принципів професійного розвитку фахівця – проблемності, науковості, прогностичності, мобільності, неперервності, практичності, індивідуальності, диференційованості, інтеграції. Сучасна педагогічна практика потребує від учителя прогнозованих результатів

своєї діяльності, які сприятимуть розумінню низки освітніх потреб у проектуванні індивідуальної траєкторії професійного розвитку [13, с. 233].

Монотехнологія відкриває педагогам можливість для набуття нового досвіду через задоволення особистісних потреб у процесі партисипативного навчання. Методологія монотехнології побудована на досвіді як процедури діяльності процесу досвідного навчання. Таке навчання відіграє роль професійного маркера, який випередить власну практику педагога й допоможе йому перевіряти свої вартості, закріплюючи навички креативного аналізу, помилок і рефлексії [15].

Змістова спрямованість монотехнології окреслює горизонт проектування ІТПР педагога як короткий шлях відповідно до його викликів і мотивів. Монотехнологія як концептуальний аспект філософії змін закладена у свідомому пошуку педагогом нових можливостей для коригування своєї траєкторії професійного розвитку.

Змістову векторальність монотехнології забезпечують такі компоненти, як змістовий, діяльнісний, рефлексивний, які формують інтегральні компетентності педагогів. Схарактеризуємо кожен компонент монотехнології.

Змістовий компонент як ключова умова ІТПР педагога на науково-методичній основі забезпечується такими змістовими лініями: теоретико-методологічною, проєктувальною, формувально-діяльнісною, результативно-корекційною. Змістові лінії об'єднує змістово-логічна складова, яка сприятиме постійному пошуку педагогом сучасного методичного інструментарію та реалізації компенсаторної, проєктувальної, аналітичної та прогностичної його діяльності [5, с. 347].

Змістовий компонент допомагає педагогу усвідомити свої професійні «розриви» та пошук шляхів у подоланні навчальних втрат. Діяльнісний компонент допомагає вчителю:

- у діяльнісному вимірі – забезпечувати відтворення різних видів діяльності за рахунок освіти; є майданчиком реалізації складних функцій (освітньої, прогностичної тощо); є платформою для створення нових видів діяльності і переходом до розгортання нових практик;
- у соціальному вимірі є частиною соціуму, що забезпечує відтворення соціальних норм і відносин, різноманітних форм комунікації; формує людину через передання систем цінностей, пакетів знань, ідеології, розвитку компетентностей, соціалізацію.

Діяльнісний компонент виражає прикладний характер монотехнології через комплекс цілеспрямованих дій у самовдосконаленні педагогом навичок за ІТПР [12, с. 134].

Рефлексивний компонент – аспект ефективності в підвищенні якостей професійної майстерності педагога. Цей компонент розглядається і як об'єкт для оцінювання і вимірювання, тобто постійно спостережуваний об'єкт, і як характеристика особистості, що за мірою виконання професійних завдань зазнає певних змін. Саме за змінами педагога визначається рівень (досконалості) сформованої ІТПР. Результатом реалізації цього компонента для педагога є підвищення якісних ознак його педагогічної культури, професійної мобільності, професійної відповідальності, професійної майстерності, професійної кар'єри, що є можливим у коригуванні вчителем ІТПР, з одного боку, та в посиленні мотивації для надання якісних освітніх послуг учням – з іншого.

Змістовий, діяльнісний і рефлексивний компоненти монотехнології, які тісно пов'язані між собою, забезпечують змістову спрямованість інноваційної освітньої екосистеми центру та окреслюють шляхи модернізації сучасної педагогічної освіти, професійного середовища для саморозвитку педагогів упродовж життя.

Змістова векторальність монотехнології в ІТПР педагога окреслює нове опозиціонування функцій Центру, реалізація яких підвищить його роль як «генератора нового» – нових наукових знань, технологічних рішень, інноваційних педагогічних практик. ІТПР зорієнтує педагога на системне поповнення знань і вмінь у сфері аматорських практик із можливістю «скеровувати» мотиваційний чинник.

Мотиваційний чинник сприятиме педагогу в пошуку практичних методів неперервного поліпшення ознак ІТПР через усвідомлення змісту мети, цілеспрямованість професійного середовища, адаптивні інструменти вимірювання педагогічної діяльності, вибір методологічних підходів, потребу зворотного зв'язку [4, с. 27].

Методологічна компонента монотехнології є складовою у змістовій діяльності педагога, забезпечує його саморозвиток упродовж життя й окреслює такі етапи:

- I. Підготовлений фахівець
- II. Компетентний фахівець
- III. Професійно зрілий фахівець.

Вищезгадані етапи відображають процеси розвитку педагогів, упровадження методичних підходів, формування універсальних компетентностей (soft skills), прояв інноваційності як способу мислення та ключового інструменту лідерства, «живе» навчання через дію і досвід у професійних спільнотах.

Усі етапи спрямовані на інтеграцію освітньої, наукової, інноваційної та соціальної діяльності педагогів, акцентуючи на науково-методичному супроводі як інтеграторі можливостей:

- прогнозування майбутнього професійного розвитку педагога, розроблення педагогічної стратегії ІТПР та моніторингу її імплементації, ефективності;
- технології, що охоплює пізнавальну й освітню активність педагога через технології проектного, колаборативного і компетентнісного навчання.

Змістова спрямованість монотехнології забезпечує не лише формування професійно-педагогічних компетентностей педагогів, а й набуття ними умінь і навичок, які не є додатком до диплома про педагогічну освіту. Комплекс цілеспрямованих дій науково-методичного супроводу розкриває глибину буття ІТПР педагога, його професійне зростання через засвоєння інноваційних ролей у педагогічній діяльності.

Отже, вплив змістової векторальності монотехнології розглядаємо як:

а) *орієнтацію на особистісні структури*, де інтеграційний процес орієнтованого розвитку нового професійного середовища педагогів сприяє проектуванню гнучкості, мобільності та випереджувальної системи науково-методичного супроводу для вчителів, який спрямований на розвиток інноваційної інфраструктури центрів, створення низки інтегральних освітніх та професійних структур (інтегровані платформи, майстерні авторських ініціатив, майстерки від професіонала, аналітично-моніторингові центри, фасилітаторні платформи, референтні групи, мистецькі палітри, креативні студії, дидактичні групи, фокус-групи та ін.); появу інноваційних продуктів неформальної освіти; широке використання інструментів маркетингу для розв'язання складних завдань у сфері професійної діяльності для підвищення її якості та ефективності.

б) *особливість видів діяльності* монотехнології, яка демонструє педагогам мереживну мобільність усіх видів педагогічної діяльності (комунікація, колаборація, кооперація).

При цьому комунікація сприяє розкриттю суб'єкт-суб'єктної взаємодії у предметній, інституційній та інтеграційних моделях навчально-діяльнісного процесу, дієвому засвоєнню загальнолюдського досвіду, моральних цінностей, педагогічних знань, умінь, навичок, способів комунікативної діяльності. Колаборація забезпечує процес ефективної взаємодії педагогів у міждисциплінарних інтегральних (особистісних, професійних) структурах. Кооперація сприяє досягненню педагогами спільних цілей, задоволенню особистісних інтересів та інтересів учасників структур, реалізації індивідуальних та спільних завдань стосовно формування ключових компетентностей педагогів та досягнення нових, продуктивних стилів педагогічної діяльності.

в) *мотиваційну вектораль* монотехнології, що полягає в усвідомленні педагогом ролі «самоспрямованого навчання» як засобу накопичення інтелектуального потенціалу на засадах сучасної європейської освіти: бажання отримувати знання, бажання їх використовувати на практиці, навчитися ними користуватися в професійному житті для досягнення результативності та успіху.

Самотивація педагога буде спрямована на усвідомленні змін, які відбуваються в освіті загалом, його професійному житті, та є сталим джерелом цих змін. Педагоги роблять самостійно прогресивні кроки для набуття ними нових умінь, розширюючи діапазон своїх мотивів, потреб, які окреслюють ознаки сформованості ІТПР. Педагог усвідомлює, що самокерованість є набутою ознакою, яка допоможе йому самостійно за потреби, бажання, попиту, дефіциту можливостей набутти нові орієнтири професійного розвитку.

Мотиваційна складова монотехнології впливає на проектування стратегічних цілей ІТПР як спонукального чинника на практиці навчання: експериментувати свої практики; комбінувати різні практики; інтерпретувати практики; навчатися в інших креативності, творчості; складати карту потоку виконаних цілей; розв'язувати мотиваційні борги; бажання змінюватися.

Монотехнологія вдало універсує проблемно-наукові та інтегровані методи в педагогічний обіг фахівців. Ці методи забезпечують розвиток професійної компетентності педагогів, уведення авторських інноваційних методичних інфраструктур з багатьма інтегральними складовими та створення інтеграційних освітніх продуктів у процесі конструктивної взаємодії педагогів.

г) організаційні форми:

– інтерактивне заняття, тренінг, панельна дискусія, дебати, майстерки, лекція-візуалізація, семінар-практикум, презентація, вебінар, Workshop, віртуальний кабінет, хакатон, онлайн-консалтинг, майстерки з використанням електронних ресурсів Padlet, Tagul, PowerPoint, YouTube, Prezi, Gamil, VideoScribe, Pabliher, ThingLink;

– інтегровані курси підвищення кваліфікації педагогів, спроектовані на їх професійне зростання з використанням інструментів діяльності: STEM-освіта, Google Education, тайм-менеджмент, дистанційне навчання, змішане навчання, e-Learning, критичне мислення, Prize;

– експрес-курси для швидкого, методичного освоєння прогресивних комунікаційних ресурсів, платформ в умовах воєнного стану чи пандемії (EdEra, Prometheus, Learning Passport, Освіторія, EdCamp Ukraine, Genesis –ІТ компанія та ін.).

Організаційні форми монотехнології, які виокремлені з урахуванням професійних інтересів педагогів, характеризуються варіативністю змісту, векторів діяльності в системі неперервної освіти і зумовлені потребою переосмислення ролі сучасного педагога [14].

Демонстрація на практиці вищезгаданих форм роботи сприятиме міждисциплінарній кооперації педагогів для масштабного введення фахівців у процес усвідомленого й умотивованого реформувального процесу ЦПРП на локальному рівні.

д) управління професійним розвитком педагогів, що забезпечують компоненти монотехнології – змістові, діяльнісні та рефлексивні.

Означені компоненти діагностують за допомогою критеріїв – мотиваційного, професійного, результативного. Педагог відповідно до своєї стратегії професійного розвитку напрацьовує адаптивні діагностичні інструменти із самооцінювання і взаємооцінювання, діагностичну карту готовності до саморозвитку, діагностичну карту самостереження педагогічної діяльності, карту професійної мобільності, комплекс коригувальних заходів, алгоритм побудови ІТПР тощо.

Діагностичні інструменти монотехнології сприятимуть у раціональному плануванні педагогами найкоротшої ІТПР (постійна праця, творчість, гармонія знань, умінь, бажань, почуттів і поведінки). Педагоги додатково отримують навички для дії, аналізу, корекції своєї діяльності, роблячи аналітичні висновки, обираючи цінне та проектуючи результати на перспективу.

е) діагностичний інструментарій, що відображає структурованість методологічної складової траєкторії педагога і безпосередньо залежить від адекватних діагностичних інструментів. Продуктивними інструментами можуть бути самооцінювання, взаємооцінювання, діагностичні карти, анкети, тести, опитувальники, спостереження,

карти цілей та мотивів, самоекспертна оцінка, тестовий адаптер, комбіноване оцінювання, методологічний прес-реліз, комплекс коригувальних заходів тощо.

Діагностичні інструменти допоможуть педагогам самотійно подолати лінії розриву між самомотивацією, педагогічною культурою, професійною мобільністю, професійною відповідальністю, професійною майстерністю, професійною кар'єрою, результативністю.

з) критерії професійного розвитку педагогів у вимірах локальної екосистеми:

– мотиваційний критерій орієнтований на бажання педагога самовдосконалюватися; пошук дієвих механізмів навчання, які будуть збалансовані в потребі, компетентні, автономні; стратегічні цілі професійного розвитку; саморозвиток та самокорекцію. Саме мотиваційна складова є тим рушієм, який сприяє правильному формулюванню педагогом своїх цілей для професійного зростання. Мотиваційна позиція вдало показує вплив зовнішньої та внутрішньої мотивації, задіявши спільний простір, часові рамки, ключову діяльність особистості;

– професійний критерій розглядається в цілісному поєднанні підкритеріїв. Це педагогічна культура, професійна мобільність, професійна відповідальність, професійна майстерність та професійна кар'єра. Професійний критерій орієнтований на досягнення нової якості педагогічної дії, нові стилі педагогічної діяльності, використання засобів неформальної освіти, комплекс цілеспрямованих дій науково-методичного супроводу педагога, професійне середовище з інноваційними ознаками, бажання творчо працювати, якісні маркетингові освітні послуги, професійне зростання та кар'єру, використання маркерів розумного контролю, й акмепрофесіоналізм;

– результативний критерій націлений на отримання високої результативності за траєкторією професійного розвитку педагога, уміння використовувати чіткі часові рамки для корекції професійної траєкторії, появу авторських методичних продуктів як якісної ознаки виконаних цілей, засвоєння інноваційних ролей педагогом, широке використання в педагогічному обігу, добір продуктивних інструментів самодіагностики для довершеності своєї траєкторії.

Упровадження цієї монотехнології в діяльність ЦПРПП сприятиме:

– забезпеченню місії центру як випереджувальної інституції для розвитку суспільства;

– зниженню ролі центру як транслятора знань, набуттю ролі «генератора нового» – нових помислів, наукових знань, інновацій, нових підходів і рішень для соціального, культурного і технологічного розвитку особистості;

– поєднанню традицій та інновацій (різноманіття в єдності) у змісті освітніх технологій і методик, з одного боку, і збереженню та примноженню фундаментальних знань – з іншого;

– моделюванню ефективної методичної інфраструктури Центру, що забезпечить педагогам вільний обмін когнітивними продуктами;

– зростанню ролі Центру як «школи дорослих», яка створює значний простір для розвитку.

Висновки. Запропонована монотехнологія сприятиме формуванню педагога нового типу, який володіє такими професійними характеристиками, як адаптованість до соціокультурних змін і концептів освіти, стресостійкість; схильність до експериментування, уміння ініціювати, апробувати, упроваджувати; гнучкість професійного мислення; професійна мобільність; особистісна професійна неординарність, унікальність.

Змістова спрямованість монотехнології забезпечить реалізацію найважливіших професійних потреб педагогів, які сформулюють ІТПР за новими, продуктивними стилями педагогічної діяльності, та сприятиме появі інноваційних методичних продуктів засобами неформальної освіти. Тому запропонована монотехнологія є дієвим інструментом управління професійним розвитком педагогів.

Перспективи подальших досліджень убачаємо у площині розроблення на локальному рівні індикаторів якості та ефективності професійної діяльності педагогів.

Список використаних джерел:

1. Зязюн І. А. Філософія педагогічної якості в системі неперервної освіти. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. 2005. № 25. С. 13–18.
2. Клокар Н. І. Типове положення про проведення супервізії впровадження Концепції «Нова українська школа». 2018. С. 2–4. URL: <https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2018/12/SUPERVIZIYA-POLOZHENN-2.pdf>
3. Ковбасюк Т. Л. Безперервний професійний розвиток педагогічних працівників в Україні та за кордоном. *Нова педагогічна думка*. 2016. № 3. С. 17– 20.
4. Литвинюк Г. І. Створення компетентнісного методичного простору міста Тернополя в умовах реформування освіти. *Методист*. 2018. № 10 (82). С. 6–29.
5. Литвинюк Г. І. Альтернативні вектори концептуально-маркетингової моделі випереджувального розвитку професійної компетентності сучасного педагога. *Освітнянський альманах Тернополя*. 2016. С. 344–355.
6. Мартинець Л. А. Професійний розвиток учителя: сутність і зміст. *Педагогічні науки*. 2016. № 72 (2). С. 106–110.
7. Мешко Г. М., Мешко О. І. Управління професійним розвитком учителів у закладі загальної середньої освіти. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*. 2023. Вип. 1 (52). С. 110–114.
8. Мірошник С. Професійний розвиток педагога: сучасні підходи. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NarOsv_2016_2_4
9. Мукан Н., Грогодза І. Професійний розвиток педагогів: теоретичні та методичні аспекти. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2013. № 5. С. 18–27.
10. Ніколенко Л. Т. Науково-методичний супровід формальної, неформальної та інформальної освіти дорослих. *Післядипломна освіта в Україні*. 2016. № 1. С. 57–59.
11. Пуховська Л. П. Теоретичні засади професійного розвитку педагогів: рух до концептуальної карти. *Порівняльна професійна педагогіка: науковий журнал*. 2011. № 1. С. 97–105.
12. Сліпич Ю. В. Професійний розвиток педагогів як педагогічна категорія. *Молодь і ринок*. 2011. № 1. С. 132–135.
13. Скорик Т. В. Освіта впродовж життя в контексті євроінтеграційних процесів. *Вісник Чернівецького національного педагогічного університету: Серія Педагогічні науки*. 2016. Вип. 135, С. 232-235.
14. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145–VIII, стаття 59. URL: <https://chervone.school.org.ua/zakon-ukraini-pro-osvitu-zakon-ukraini-pro-povnu-zagalnu-serednju-osvitu-01-40-40-19-05-2022/>
15. Структура педагогічної технології. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A2%D0%B5%D1%85%D0%BD%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%97_%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F

References:

1. Ziazun, I. A. (2005). Filosofiia pedahohichnoi yakosti v systemi neperervnoi osvity [Philosophy of pedagogical quality in the continuous education system]. *Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnoho universytetu imeni Ivana Franka*, 25, 13–18 [in Ukrainian].
2. Klokar, N. I. (2018). Typove polozhennia pro provedennia supervizii vprovadzhennia Kontseptsii «Nova Ukrainaska Shkola» [Model provisions on conducting supervision for the implementation of the "New Ukrainian School" concept]. Retrieved from <https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2018/12/SUPERVIZIYA-POLOZHENN-2.pdf> [in Ukrainian].
3. Kovbasiuk, T. L. (2016). Bezperervnyi profesiynyi rozvytok pedahohichnykh pratsivnykiv v Ukraini ta za kordonom [Continuous professional development of educators in Ukraine and abroad]. *Nova pedahohichna dumka*, 3, 18 [in Ukrainian].
4. Lytvyniuk, H. I. (2018). Stvorennia kompetentnisnogo metodychnoho prostoru mista Ternopolia v umovakh reformuvannia osvity [Creating a competence-based methodological space for Ternopil in the context of education reform]. *Metodyst*, 10(82), 6–29 [in Ukrainian].

5. Lytvyniuk, H. I. (2016). Alternatyvni vektory kontseptualno-marketynhovoi modeli vyperedzhuvalnoho rozvytku profesiinoi kompetentnosti suchasnoho pedahoha [Alternative vectors of the conceptual-marketing model for proactive development of modern teachers' professional competence]. *Osvitianskyi almanakh Ternopolia*, 344–355 [in Ukrainian].
6. Martynets, L. A. (2016). Profesiyni rozvytok vchytelia: sutnist i zmist [Teachers' Professional development: essence and content]. *Pedahohichni nauky*, 72(2), 106–110 [in Ukrainian].
7. Meshko, H. M., & Meshko, O. I. (2023). Upravlinnia profesiynym rozvytkom uchyteliv u zakladi zahalnoi serednoi osvity [Management of teachers' professional development in general secondary education institutions]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Serii: "Pedahohika. Sotsialna robota"*, 1(52), 110–114 [in Ukrainian].
8. Mirosnyk, S. (2016). Profesiyni rozvytok pedahoha: suchasni pidkhody [Professional development of teachers: modern approaches]. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/NarOsv_2016_2_4 [in Ukrainian].
9. Mukan, N., & Grogodza, I. (2013). Profesiyni rozvytok pedahohiv: teoretychni ta metodychni aspekty [Professional development of educators: theoretical and methodological aspects]. *Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnolohii*, 5, 18–27 [in Ukrainian].
10. Nikolenko, L. T. (2016). Naukovo-metodychni suprovid formalnoi, neformalnoi ta informalnoi osvity doroslykh [Scientific and methodological support for formal, informal, and non-formal adult education]. *Pisliadyplomna osvita v Ukrayini*, 1, 57–59 [in Ukrainian].
11. Pukhovska, L. P. (2011). Teoretychni zasady profesiinoho rozvytku pedahohiv: rukh do kontseptualnoi karty [Theoretical foundations of teachers' professional development: moving towards a conceptual map]. *Porivnialna profesiina pedahohika: naukovyi zhurnal*, 1, 97–105 [in Ukrainian].
12. Slipich, Yu. V. (2011). Profesiyni rozvytok pedahohiv yak pedahohichna katehoriia [Teacher's professional development as a pedagogical category]. *Molod i rynek*, 1, 132–135 [in Ukrainian].
13. Skoryk, T. V. (2016). Osvita vprodovzh zhyttia v konteksti yevrointehratsiinykh protsesiv [Lifelong education in the context of European integration processes]. *Visnyk Chernihivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu: Serii Pedahohichni nauky*, 135, 232–235 [in Ukrainian].
14. Law of Ukraine, On Education dated September 5, 2017, No. 2145-VIII, Article 59. Retrieved from <https://chervone.school.org.ua/zakon-ukraini-pro-osvitu-zakon-ukraini-pro-povnu-zagalnu-serednju-osvitu-01-40-40-19-05-2022/> [in Ukrainian].
15. Struktura pedahohichnoi tekhnolohii [Pedagogical technology structure]. Retrieved from https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A2%D0%B5%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%97_%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F [in Ukrainian].

Lytvyniuk G. I.,
orcid.org/0000-0001-5560-4483

CONTENT-ORIENTED VECTOR APPROACH OF MONOTECHNOLOGY FOR EDUCATORS' SUSTAINING PROFESSIONAL DEVELOPMENT

This research addresses the issue of educators' professional development through the means of informal education. The article analyzes the essence, characteristics, role, and content direction of the developed and tested Monotechnology for sustainable support of educators' professional development for the Centres of Professional Development of Educators, within the coordinates of implementing the most crucial professional needs and designing their individual trajectories of professional development. The content, activity-based, and reflective components of the proposed technology are identified and characterized, the implementation of which will contribute to the establishment of a flexible, mobile, and proactive system of scientific-methodological support for educators' professional development. The implementation of the monotechnology of sustainable support for educators' professional development will cater to modern educators' needs, becoming an educational platform for fostering their personal and professionally significant qualities.

The main point is that the monotechnology of sustainable support for educators' professional development facilitates the realization of crucial tasks for the development of designing a teacher's professional trajectory.

The proposed monotechology promotes their professional growth and directly influences their direction, motives, ability to learn continuously, and capacity for constant creative exploration. This technology fully satisfies the needs of contemporary educators and motivates them towards a conscious process of continuous professional development, regardless of age, opportunities, category, or time, providing opportunities for gaining new experience through satisfying personal needs in participatory learning. Monotechnology of sustainable support for educators' professional development is an effective tool for managing their professional development.

Key words: educators' professional development, individual trajectory of professional development, Monotechnology of sustainable support for professional development, scientific and methodological support for professional development, informal education.

*Дата надходження статті: 28.04.2023 р.
Рецензент: доктор педагогічних наук, професор,
дійсний член НАПН України Кравець В. П.*

УДК 37.013.46+37.013.42

DOI <https://doi.org/10.37915/pa.vi53.446>

Лю С.,
orcid.org/0000-0003-1949-3514
Ван Цз.*,
orcid.org/0000-0002-2033-1224*

МИСТЕЦЬКО-ПЕДАГОГІЧНА ОСВІТА СУЧАСНОГО КИТАЮ: ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ

Стаття нарисово репрезентує векторні напрямки та тенденції розвитку музично-педагогічної освіти в сучасній китайській педагогічній теорії та практиці. До таких, зокрема, належать посилення інтернаціоналізації та регіональності освіти, переосмислення поняття концепції гнучкого навчання, розбудова неформальної освіти й освіти в регіонах. Мета статті полягає в окресленні основних тенденцій практики сучасної мистецько-педагогічної освіти в КНР. Методологічну основу дослідження становлять основні положення теорії пізнання про єдність процесів, взаємовпливів та взаємозалежностей явищ навколишньої дійсності в конкретних історичних умовах і комплекс взаємопов'язаних підходів (цілісний, синергетичний, міждисциплінарний, задачний, діяльнісний) і взаємодоповнюваних методів (загальнонаукові, проблемно-тематичний, контент-аналізу, проектування), зокрема контент-аналіз, узасальнення, вивчення документації. Окреслено векторні напрямки наявного та подальшого розвитку мистецько-педагогічної підготовки фахівців у КНР.

Зроблено висновок, що практичні дії КНР щодо розбудови проєкту «Один пояс – один шлях» і використання культури та мистецтва як чинників «м'якої сили» активізували також певні зміни у країні, зокрема й у підходах щодо мистецько-педагогічної освіти. Так, спостерігаються такі стійкі тенденції: регіоналізація, інтернаціоналізація, активізація процесів мультикультурності в контентному наповненні програм підготовки як учителів, які мають викладати мистецькі дисципліни, так і програм обов'язкової освіти, переосмислення концепції «гнучкого навчання». Означені тенденції будуть домінантними в мистецько-педагогічній освіті КНР найближчим часом, оскільки повністю відповідають потребі країни в модернізації власної системи означеної галузі освіти та формування позитивного іміджу країни на міжнародній арені, зокрема і через культуру та мистецтво.

Ключові слова: мистецько-педагогічна освіта, КНР, «Один пояс – один шлях», інтернаціоналізація, учителі мистецьких дисциплін.

*© Лю С.

*© Ван Цз.